

Informații privind prosumatorii și cotele de capacitate

Cine poate deveni prosumator?

Orice consumator final are dreptul de a construi una sau mai multe centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile și de a deveni prosumator de energie electrică din surse regenerabile. În cazul prosumatorului noncasnic, aceasta nu constituie activitatea sa principală comercială sau profesională.

Condițiile principale ce urmează a fi respectate pentru a deveni prosumator:

- centrala electrică a prosumatorului este conectată la rețeaua electrică de distribuție și la instalația de utilizare a prosumatorului, în cadrul aceluiași loc de consum și funcționează în mod paralel și sincron cu rețeaua electrică.
- capacitatea totală instalată a centralei electrice (centralelor electrice) a prosumatorului este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică pentru respectivul loc de consum și se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, dar nu depășește 200 kW.
- la punctul de măsurare din locul său de consum, acesta are obligația instalării unui echipament de măsurare bidirecțional care înregistrează, orar sau pe intervale, energia electrică livrată în rețeaua electrică și energia electrică consumată din rețea – echipamente cu citire la distanță, având sisteme de comunicație compatibile cu cele ale operatorului sistemului de distribuție la ale cărui rețele este racordată centrala.

Posibilitățile prosumatorului cu privire la gestionarea (utilizarea) energiei electrice generate din surse regenerabile:

- Consum propriu.
- Stocarea. Pentru stocare, instalația electrică a prosumatorului trebuie să fie echipată cu sistem de stocare (baterie de acumulare, acumulatorul vehiculului electric, etc.)
- Să primească o remunerare prin schema de sprijin (mecanismul „facturare-netă”) în cazul când sunt respectate condițiile prosumatorului și plafoanele de capacitate individuale în limitele cotelor de capacitate stabilite de Guvern.
- Să utilizeze pentru consum propriu energia generată de o centrală instalată în afara locului de consum (dacă există posibilitatea) cu respectarea următoarelor condiții:
 - ✓ centrala electrică a prosumatorului și locul său de consum sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție gestionată de același operator al sistemului de distribuție;
 - ✓ centrala electrică produce energie electrică în beneficiul exclusiv al prosumatorului în cauză;

- ✓ centrala electrică și locul de consum dispun de echipamente de măsurare, cu înregistrarea orară/pe intervale a energiei electrice livrate și, respectiv, consumate, în vederea stabilirii obiective a surplusului de energie electrică livrată în rețeaua electrică, instalate pe cheltuiala consumatorului final.

Condițiile în care prosumatorii pot beneficia de mecanismul „facturare netă”:

- Prosumatorii care au respectat condițiile indicate mai sus și plafoanele de capacitate individuală stabilite de Guvern.
- La momentul actual pentru a beneficia de mecanismul de facturare netă de Guvernul este stabilită cota 100 MW pentru instalațiile fotovoltaice (PV) dintre care:

1.1.	1.2.	1.3.
Pentru instalațiile PV montate de către consumatorii casnici, MW	Pentru instalațiile PV montate de către instituțiile bugetare finanțate din bugetul de stat sau din bugetele locale, MW	Pentru instalațiile PV montate de către alți consumatorii finali decât cei din coloanele 1,1 și 1,2, MW
43	7	50

Metoda de calculare a plafonului de capacitate individuală:

Se determină individual pentru fiecare consumator final de energie electrică conform formulei:

$$PC = \frac{CMA_{max3}}{GA_{pv}}$$

Unde:

PC este Plafonul de capacitate individual calculat pentru consumatorul respectiv;

CMA_{max3} – cea mai mare valoare dintre:

- valoarea maximă a consumului mediu anual din ultimii 3 ani calendaristici a consumatorului final de energie electrică respectiv, sau
- produsul dintre puterea contractată a locului de consum și consumul mediu anual pentru un kW al consumatorilor din categoria din care face parte consumatorul final de energie electrică pentru care se calculează plafonul de capacitate individuală, determinat pentru zona de activitate a operatorului sistemului de distribuție la care este/urmează a fi conectat consumatorul final de energie electrică respectiv

GA_{pv} – coeficient ce exprimă energia electrică generată pe parcursul unui an calendaristic de o instalație PV cu puterea instalată de un kW, care este egală cu 1200 kWh/kW

În zona de activitate a ICS „Premier Energy Distribution” SA pentru fiecare categorie de consumatori conform valorilor înregistrate în anul calendaristic 2023 sunt determinate următoarele valori ale consumului mediu anual pentru un kW de putere contractată:

	Consumator casnic, kWh	Noncasnic bugetar, kWh	Noncasnic, alte categorii noncasnic kWh
Consum mediu anual per 1 kW putere	499	697	657

Exemplul determinării plafonului de capacitate individuală a consumatorului casnic cu puterea contractată 5 kW:

$$PC = \frac{5 \text{ kW} * 499 \text{ kWh}}{1200 \text{ kWh}} = 2.08 \text{ kW}$$

Plafioanele de capacitate individuale se aplică de la data de 1 martie 2024.

Acte normative:

- Hotărârea de Guvern 401
https://premierenergydistribution.md/sites/default/files/inline-files/tarife-si-reglementari/legislatie-si-reglementare/legislatia-secundara/Hotararire-guvern-nr-401_2021.pdf
- Legea 10/2019
<https://premierenergydistribution.md/sites/default/files/inline-files/tarife-si-reglementari/legislatie-si-reglementare/legislatia-primara/Legea-10-privind-promovarea-utilizarii-energiei-din-surse-regenerabile.pdf>